

Konsekvensen av en nedläggning av Ulrika glesbygdsskola

Ulrika föräldraförening

2008-03-09

Inledning

I början av 2000-talet gjorde Linköpings kommun en utredning av utvecklingsmöjligheterna för Ulrika samhälle, vilket senare resulterade i ett Leaderprojekt *"Unika Ulrika"*.

Syftet med projektet var att konkretisera idéer som skulle leda till en positiv befolkningsutveckling för Ulrika. I arbetet framkom många byråkratiska hinder, som först måste avvecklas för att kunna erbjuda ett boende och arbetsplatser i Ulrika. En detaljplan från 1954 låg som ett "lock" över all utveckling i Ulrika. För en positiv utveckling bedömdes följande punkter ha en väsentlig inverkan:

- Affär
- Skola
- Infrastruktur i form av vägar
- Arbetsplatser

Konkreta förslag utarbetades och via föreningsliv och byalag har en stor del av önskade förändringar genomdrivits.

Konsekvensanalys av Ulrika skola och glesbygd

En analys av effekterna som drabbar vår bygd vid en ev. nedläggning är absolut nödvändig för att ge de underlag för det rätta beslutet gällande en så viktig fråga som en skola.

Nu gäller detta beslutet om Ulrika skola, och vi har därför i Föräldraföreningen sänt ut en enkät som olika företag/föreningar fått svara på, för att belysa konsekvenser om skolan blir kvar, alternativt om skolan EJ blir kvar. Vi har valt att rubricera speciella delar för att tydligt visa det felaktiga och helt motsägande resultatet av att lägga ner vår skola. Svaren kommer från frågeställningarna hur

situationen ser ut idag utifrån den förfrågandes perspektiv,

hur det ser ut om fem år, samt

de ekonomiska/sociala konsekvenserna.

Vi bifogar ett urval av de svar som de lämnats in, och som vi fått för att visa på de viktiga värden som har betydelse för bygden/samhället.

"Det pedagogiskt försvarbara"

BOU nämner i sitt förslag om nedläggning att det inte skulle vara pedagogiskt försvarbart att behålla vår skola, men faktum kvarstår att det inte finns, vare sig hos Skolverket eller i någon annan forskning, något som stöder detta påstående. Istället finns det till och med en framgångsrik forskare i Linköpings Universitet vid namn Håkan Granström som i sitt resultat kommit fram till att antalet barn inte påverkar det pedagogiska resultatet för barnet. Varken Linköpings kommun eller någon annan har inte heller frågat barnen själva i Ulrika om de behöver FLER kompisar, vilket skulle vara ett viktigt argument för BOU.

Elevunderlaget i Ulrika skola

Idag finns 21 elever i Ulrika skola i år F-6, en liten men väl fungerande glesbygdsskola utan mobbing eller klotter, duktiga pedagoger och personal, som besitter en stor kompetens samt intresse och förmåga att över åldersgränserna aktivera och kunskapsföda barnen på deras nivåer och förmågor. Nästa läsår kommer det att bli en tillfällig svacka på ETT år ned till 18 barn, för att sedan stadigt öka till 31 barn inom loppet av 5 år, utan att räkna in ev. inflyttade barn.

Lokalkostnader/sparförslag

De lokaler som skolan inrymmer idag, är det LKF- kommunens kommunala fastighetsbolag -som förvaltar. En kostnad som idag uppgår till 430 000:- per år, men som i verkligheten inklusive drift kostar drygt 100 000:- mindre, eftersom man uppenbarligen räknat på stads-kvadratmeterpriser, en kostnad man skulle behöva validera för att få rimlig hyra för Ulrika skola.

Om man dessutom flyttar hela dagiset till skolan skulle avsevärda kostnader sparas in, för att samutnyttja de lokaler som FÖR TILLFÄLLET är lite för stora för det elevantal som finns idag. Detta skulle spara flera hundra tusen kronor. Ett annat förslag är att flytta både skola och dagis till den byggnad som kallas Företagshotellet, och därmed spara ytterligare flera hundratusen kronor!

Kanske skulle lokalerna kunna nyttjas ytterligare genom att erbjuda elever i högstadienivåer som ej uppnått godkända betyg att under sommarmånaderna kunna erbjudas att intensivläsa i Ulrika skola, och därmed efter prestation erhålla betyg, och samtidigt komma bort från stan och den ev. negativa påverkan som kan hindra ungdomarna från att uppnå uppsatta mål. Detta skulle även motivera ungdomarna till fritiden med fiske, kontakt med djur och natur m.m. ute i denna vackra vildmark.

Skolskjutsfrågan

Man menar från tjänstemannahåll samt delar från BOU att det finns tillräckligt med underlag /analyser angående hur ökade skolskjutsar påverkar situationen, men man har endast i detta förslag ensidigt visat på de EKONOMISKA konsekvenserna för Linköpings kommun, INTE de individuella konsekvenserna som drabbar BARNEN. Ett exempel är att det visat sig att en del av barnen skall åka DAGLIGEN i tre timmar endast i skolskjutstid förutom den skoldag de skall närvara på- dessutom på en grusväg som inte ens rektor i Nykils område vill låta barnen i Ulrika skola få provåka.

Det ekonomiska underlaget som lämnats till BOU är endast räknat på ETT år- varför? Andra frågor som är svåra för oss att beräkna är bl a upphandlade anbud som vi inte fått tillgång till. MEN med en ditresa och tre hemresor från föreslagna Nykils skola finns inte en rimlighet att extrakostnaden skulle ligga på 370.000 kronor extra. Enligt den kalkyl som utbildningskontoret har tagit fram, kommer man att behöva öka på de skolskjutsar som först måste inkluderas till Ulrika innan vidare färd mot föreslagna Nykils skola- denna kostnad kommer uppskattningsvis att bli flera hundratusen kronor ytterligare för att kunna ordnas, något som ej heller finns någon beräkning på, i tjänstemannaförslaget.

Man har heller inte visat på kostnaderna för mellanlagring av elever under väntetid av ordinarie skolskjutsar, en kostnad som inte kan döljas i verkligheten. Personal i skolbussen som under denna transport-tid behövs pga den låga ålder som avses, är också ytterligare en kostnad som ej tjänstemännen räknat med, dagligen. Man kan inte kräva av en skol-busschaufför att han/hon skall agera fritidspedagog/medlare el dyl samtidigt som man skall framföra bussen trafiksäkert.

Vi kommer också i slutet av denna analys framställa en enkel kalkyl på kostnader som visar på det orimliga att en nedläggning av skolan skulle spara pengar för kommunen. Det kommer att få en mycket långtgående negativ konsekvens för hela landsbygden i Ulrika, och därmed för kommunen.

Start av friskola

Om Ulrika skola läggs ned, kommer föräldraföreningen i Ulrika att starta en friskola. Besparingen för att lägga ned Ulrika skola kommer därmed att bli en kostnad för Linköpings kommun (BOU).

Miljön/Trafiksäkerhet

Det finns policydokument i Linköpings kommun som tydligt aviserar att man skall tänka och agera miljövänligt, i alla avseenden som gäller denna offentliga sektor som kommunen. Hur stämmer detta överens med denna totalt miljö-OVÄNLIGA strategi? Det blir dessutom många privata resor till Utvecklingssamtal, kompisar samt andra skolrelaterade ärenden som ytterligare belastar miljön på ett otillbörligt sätt. Hur kan Linköpings kommun försvara detta? Vi kommer även fram till att den trafiksäkerhet som bl a Kollektivtrafiknämnden tagit som riktlinje för skolskjutsar, HELT motsäger den plan för trafiksäkra skolskjutsar som avser transporten av barnen från Ulrika till Nykil. NTF har även uttryckt sitt ogillande av att man planerar transportera barn på en sådan väg som denna via Duseborg. Man kan förutse, ur ett statistiskt perspektiv, risk för ökande antal trafikolyckor pga belastningen av denna vägsträcka. Kostnader? Vet ej men vi kan tänka oss att det inte handlar om tusenlappar. Vad är ett barns liv värt, har man vägt in trafiksäkerheten i detta? Nej, inte alls.

Barnens fritid och sysselsättning

När barnen får sådana långa restider, som det blir enligt tjänstemännens förslag, riskerar de att bli bestulna deras fritid, för att kommunen skall spara en ynka miljon i en budget på nästan 2 miljarder! Att det dessutom skulle gälla så unga barn som sexåringar tror vi att många skol/barnpsykologer skulle reagera MYCKET starkt på. Vi har inte undersökt just detta, men uppmanar till eftertanke att ge barnen/ungdomarna den fritid de förtjänar, ÄVEN om de bor ute på glesbygden. Detta borde de inte straffas för.

Samhällsplanering/Service/Turism

Vi kommer att få en helt ny reviderad detaljplan gjord av Linköpings kommun (Plan- och Byggnadsnämnden), där det även finns förslag på 15 tomter inom den planen, byggande av en ny brandstation hösten 2008 samt gruppboende för lätt förståndshandikappade, där det första spadtaget redan är taget. Detta genererar flera arbetstillfällen i bygden i Ulrika, något att notera. Ett seniorboende är också planerat att byggas.

Vår lanthandel ägs numera av en ekonomisk förening och har dessutom från Linköpings kommun satsats en avsevärd summa för renovering och stöd till denna butik. Det är ett känt faktum att en butik som denna, med service av både turistinformation, utlämningsställe för systembolaget, samt apoteksprodukter, tips, paketutlämning samt café har en betydande roll för denna glesbygd.

Inom orten har vi idag två bilverkstäder/bensinstationer som är viktiga som service för både den befolkning som bor nära men även lite längre bort. Även ett litet åkeri finns som service.

Vår Ulrika marknad som arrangeras årligen, och besöks av uppemot 40 000 besökare i september, är ett viktigt bidrag till den kultur som Linköpings kommun är stolt över, men som arrangeras i stort av ortens egna invånare- en mycket gammal tradition med Sveriges enda djurmarknad- vi firar snart 150 år. Kommer vi att orka genomföra detta med det stöd som vi känner från Linköpings kommun i detta läge?

Det turismutbud som finns idag kommer ytterligare att öka genom satsningar kopplade till naturen, sjöarna och djuren. En turismbroschyr kommer att ges ut inför sommaren.

Företag/föreningar

I Ulrika finns ett stort antal företag/föreningar, c:a ett 50 tal, som är viktiga arbetstillfällen och bidrar till en levande glesbygd. Företagshotellet har bl a byggts upp med kommunala medel för att stimulera det företagande som finns. En mycket aktiv och viktig förening att nämna är UIK, Ulrika idrottsförening, som är den drivande kraften bakom Ulrika marknad, och även i övrigt arrangerar ett antal positiva händelser i och runtom samhället. UIK satsar stort på barn och ungdomsverksamheten, med många roliga aktiviteter. Hembygdsföreningen, Muséet, samt kyrkorna i Ulrika har även de en stor betydelse för helheten. Den gamla träkyrkan från 1709 är en sevärd kulturminnesbyggnad att vallfärda till, exempelvis.

Inflyttning /utflyttning

Konsekvensen av en nedläggning av Ulrika skola, kommer sannolikt att innebära en betydande utflyttning av framför allt barnfamiljerna i Ulrika. Detta får till följd att:

- Nyrekrytering av brandpersonal omöjliggörs = Brandstationen läggs ner. Med en tom nybyggd brandstation som följd. (Se bilaga 1)
- Ulrika idrotts klubb (UIK) kommer att förlora en betydande del av sin barn och ungdoms verksamhet. (Se bilaga 2)
- Föräldraföreningen avvecklas = Fritidsgården som Föräldraföreningen driver tillsammans med kommunen stängs. (Se bilaga 3)
- Servicehuset kommer inte att kunna behålla det unika sociala utbytet som barnens kontakt med de äldre ger idag. (Se bilaga 4)
- Kyrkan kommer inte att kunna upprätthålla den verksamhet som krävs för att få vara en egen församling. (Se bilaga 5)

En nedläggning av skolan skulle innebära att intresset för att flytta till Ulrika skulle bli näst intill obefintligt. Skulle däremot skolan få var kvar, med ett långsiktigt löfte från kommunen att få behålla den, skulle många barnfamiljer flytta hit. Motiven skulle vara:

- Åldersintegrerade klasser, utan mobbing och klotter.
- Låga boende kostnader.
- Naturskön, renare och lugnare miljö.
- Närhet till bad, jakt och fiske.
- Barnen får möjlighet att växa upp i en mer avslappnad och kreativ miljö.

Sommarstugor/Fritidsboende i Ulrika bygden

I dagsläget finns många fritidsboenden i och omkring Ulrika som kräver att vissa samhällstjänster skall fungera och finnas kvar, exempelvis lanthandeln. Dessa tjänster skulle vid en nedläggning vara ett minne blott, eftersom den bofasta befolkningen i Ulrika skulle försvinna. Skulle skolan däremot vara kvar:

- Ökar sannolikt bebyggelsen av fritidshus/sommarstugor.
- Kan vissa fritidsboenden tänkas bli åretruntboende.
- Ökas omsättningen i bygden totalt.

Glesbygd- tillgång eller belastning?

Ulrika är definitionsmässigt Linköpings kommuns enda levande glesbygd. Ser kommunen detta som en resurs och varumärke för rekreation och avslappning för kommunens invånare m fl , eller en belastning som endast kostar pengar? Glesbygd kan inte alltid vara en vinst sett i pengar, men i andra kvalitetsaspekter, som vi försökt att lyfta upp ovan. Att använda schabloner från stan att jämföra med kostnader ute på glesbygden måste ses som en icke korrekt metod, eftersom förutsättningarna och dess värden skiljer sig åt avsevärt. Natur, djur & kultur måste värderas högre av Linköpings kommun, och det måste få kosta lite mera att ha en PÄRLA att vara stolt över i en kommun del som denna. Mjuka värden, hur värderas dessa i pengar?

Ulrika i förändring

Mycket har genomförts, men mycket återstår fortfarande att göra, för att Ulrikas glesbygdssamhälle skall kunna bli den attraktiva bostadsort som skall säkra den framtida utvecklingen. En nedlagd skola är definitivt en risk för att den nuvarande positiva utvecklingstrenden bryts.

- Affär Affärsföreningen bildad och driver affären
- Affärslokal Övertagen av LKF
- Campingplats Uppförd och i drift
- Lekpark Nybyggd och EU-anpassad
- Fritidsgård Öppnad i sockenstugan
- Företagarförening Bildad
- Företagshotell Uppfört och klart för uthyrning
- Ny översiktsplan med tomter för villabebyggelse Klar för utställning 2008
- Ny detaljplan för centrum Under utställning
- Centralvärme På plats och i drift
- Ny brandstation Byggnation 2008/2009
- Boende för utvecklingsstörda ungdomar Under byggnation
- Seniorboende Under projektering

Slutord

Att kontra med exakta siffror i en analys känns inte som helt korrekt, eftersom det inte finns underlag nog eller tid att undersöka äktheten i underlagen. DOCK kan vi garantera att genom att endast titta på den ekonomiska effekten av skolskjutslogistiken, ser vi att effektiva kilometer med fyra heltidschaufförer blir ganska exakt 140 km dagligen (21 dagar/mån i 8,5 mån), en uppskattad summa kilometer på totalt 24990 kilometer årligen, PLUS att bilarna/bussen måste ta sig till upphämningsplatserna från och till Linköping- ett antal kilometer ytterligare, kanske det blir dubbla...kostnaden, möjligen mer? Endast en extrakostnad på 370 000:-??? Ingen upphandling i världen skulle kunna möta upp denna extrakostnadsnivå.

Vi vill inte låta våra barn redan från 6-årsålder tillbringa flera timmar per dag i olika transporter på smala och krokiga vägar. Elevunderlaget kommer att om några få år väsentligt öka under förutsättning att Linköpings kommun inte ytterligare begränsar Ulrika glesbygdsskolas upptagningsområde, utan istället ökar området. En nedlagd skola innebär definitivt att de förändringar som pågår i Ulrika kommer att vara ogenomförbara.

Glöm inte de mjuka värdena! Tänk själv. Välj Nu.

Tack på förhand.

Med vänliga hälsningar

Ulrika Föräldraförening.